

Könyvek a vásárhelyi promenádon

Két gyümölcsárú között egy könyves – ez eléggé jó arány, mind a gyümölcsök, mind a könyvek vásárlóira nézve. Nemcsak testi, de szellemi vitamínszükségletüket is beszerezhetik a vásárhelyiek az Andrássy út elején.

– Meddig tetszik itt árusítani? – kérdeztük a könyvesasztal mögött álldogáló eladót. Kiderült: egyáltalán nem ideiglenes árusításról van szó – mint korábban, amikor legfőképpen vándor könyvtárosok érkeztek ide, néhány havonként –, hanem a Mizsu könyvesbolt kihelyezett részlegéről, mely folyamatos árusítást tervez itt. Mizsuek vállalkozása mondhatni missziós jellegű: többek között a piacra is megjelennek könyvvel, azaz olyan helyen, amelynek közönsége vajmi ritkán tér be könyvesboltba. Am ha a helyébe hozák a könyvet, akkor bizony leáll nézelődni, és előbb-utóbb nemcsak nézelődni – ha továbbindul, rendszerint egy-két kötetet gazdagabban teszi ezt. Vásárhely – nem hiába tudott itt megszületni, sőt újjászülni az olvasóköri kultúra – olvasó város.

Nagyon rokonszenves – nekünk legalábbis – a promenádra kiterjesztett könyvadás. A gyakorlat, mely nem szigeteli el a kultúrát a többi területeitől. Minden triumfálás nélkül kínálja a könyvet a stand, a világ legtermészetesebb dolgaként helyezkedik el Tamási Áron-kötet mellett Erica Baccardi, viccgyűjtemény mellett A magyar helyesírás szabályai, Shakespeare mellett szakácskönyv, Danielle Steel mellett történelmi olvasmány. Azok között, akik megállnak a könyvasztal mellett, szemrevételezve a választékot, hogy e stand nélkül soha egy pillantást sem vetettek volna életükben semmilyen könyvre. Egészen biztosak vagyunk benne: akadnak, akik épp az itt – a szokásos, utóbb könyvvétellel bővült bevásárlás – beszerzett kötet hatására válnak olvasó emberré. Aki nek a mindennapjai pedig egyébként sem nélkülözik a könyvet, az meg főleg nem halad tovább a stand mellett, „minden nélkül”. Nyilván nem itt akarja mindenen beszerezni Parti Nagy Lajostól a Grafitnest, mindenesetre meglepődik, mi minden tud elférni egyetlen asztalon. Van valamely – tán korszerűtlen, de szerintünk rendkívül hasznos – népművelő vonása eme utcai könyvadásnak. Még akkor is, ha a tulajdonost, magától értetődő módon, bizonyára csak az vonzotta a helyszínben, hogy itt nagy a forgalom. Miért lenne ez baj? Csak örülhetünk, ha valaki manapság esélyt lát rá, hogy könyvekből éljen meg.

FARKAS CSABA

Vásárhelyen nemcsak könyvhéten életképes az utcai könyvadás – hanem a megszokásosabb hétköznapokon is. Fotó: Tésik Attila

Ha egy hajléktalan más területére téved, könnyen kaphat egy pofont

A guberálónak minden lelet, minden fillér számít

Mindent összegyűjtenek, ami csak eladható

Fotó: Gyenes Kálmán

A hajléktalanoknak minden fillér számít, ezért még a legapróbb, használhatónak vélt holmit is kiszedik a kukából. Akad olyan guberáló, akinek saját területe van Szegeden.

Nem minden guberáló hajléktalan, de majd' minden hajléktalan guberál, így egészíti ki kérégetésből származó „jövedelmét” – derült ki rövid szegedi sétánk nyomán.

Hulladék és magánvállalkozás

Egy fiatalember munkáruháiban a szegedi Maros utca elején keresgél a szemétkes. Kérekpárja kormányának két oldalán egy-egy műanyag vödör lógott. A kukákhoz szakértő módjára közeledett, szemmel láthatóan fudta, mit keres. Még a kuka mellé helyezett nagyméretű műanyag zsákba is óvatosan belépett, majd miután végzett, visszacsomózta a tetejét, ahogyan volt.

Hiába kérdeztem, nem akart válaszolni. Szégyellte, hogy így egészíti ki jövedelmét. Annyit mondott csak vidámnak még erős jóindulattal sem nevezhető félmosollyal a szája szegletében, ő nem guberáló, hanem hulladékanyag-hasznosítási magánvállalkozó.

– Mit lehet találni a szemétkesben? Most mit keres? – kérdeztük szintén Szegeden, a Csongrádi sugárúton, a kábel-tévé előtt guberáló férfit. – Most éppen egy szál gyufát – mutatta kialudt cigarettáját. Miután ismét rágyújtott, elmondtuk neki, miért szólítottuk meg.

– Mennyi ideje van? Csak azért kérdeztem, mert ha kipótolja, meghívnam egy kólára – mondta. A 48 esztendő Páter Zoltán a 90-es évek közepe óta él az utcán. Ács-állványozóként dolgozott Németországban, s mint fogalmazott, egyszer elkövette azt a hibát, hogy úgy jött haza, hogy előtte nem telefonált a feleségének. – Nem fértem be az ágyamba – jelentette ki. A történet után elváltak. – A gyermekeimet hívtam telefonon, szerettek volna találkozni velem, de nem akarom, hogy így lássanak.

Zsír, alsógatya, izzó és egy valami

Péter Zoltán azt mondta, az üres üvegeken kívül minden olyan „terméket” összegyűjt, ami a Szent István téri piacon, vagy a MÉH-telepen eladható. Minden fillér számít neki. Hóna alatt egy kabát. Ezt valószínűleg nem adja el, megvárja a szakadt zsebét, és

megtartja magának. Nejlonzacsokjában félig üres sertézsíros tasak, izzó, alsógatya és egy műanyag valami a végén két fémdarabbal.

Megtudtuk, vannak olyan guberáló hajléktalanok, akiknek saját területük van. Emberünk nem ilyen, ő mindenhol megtalálható. – Akad, akinek saját területe van. Ha más odatéved, gyorsan előfordul, hogy jól pofán verik – magyarázta.

Cseles Pityu és a biztosíték

Hír egy Borsod-Abaúj-Zemplén megyei napilapból: „Zseniális trükköt eszelt ki egy Pityu néven ismert miskolci hajléktalan. Panellakások lépcsőházában húzza meg magát éjszakára, és amikor mindenki elalszik, akciós lép: lekapcsolja a folyosókon található biztosítékokat. A lakásokban reggelre leolvadnak a hűtők, az asszonyok pedig szitkozódva kidobják a szemétkesbe a romlandó élelmiszereket. Pityunak ezek után már nincs más dolga, mint learatni a termést. A hajléktalan az öt fülöncsípő rendőröknek azt mondta: „Tudom, hogy szemtelenség, amit tettem, de valahogy nekem is meg kell élnem!”

A. T. J.

Verlaine és Rimbaud viharos kapcsolatáról szól Christopher Hampton darabja

Teljes napfogyatkozás a színen

„Mitől félsz a legjobban?” – kérdi Verlaine. „Attól, hogy az emberek olyanok látnak engem, amilyenek én látom őket” – feleli Rimbaud. Ez a mondat akár a mottója is lehetne Christopher Hampton Teljes napfogyatkozás című darabjának, amit pénteken mutatnak be a szegedi Miu Miuban.

Rendhagyó dologra vállalkozott két tehetséges, fiatal szegedi színész, Boncz Ádám és Pataki Ferenc. Egy új játszóhelyen, a szegedi Londoni körúti Miu Miu Étterem és Variété színpadán mutatják be a két francia költőseni, Verlaine és Rimbaud viharos kapcsolatáról szóló Teljes napfogyatkozást. Christopher Hampton színművéből néhány évvel ezelőtt Leonardo di Caprio főszereplésével nagy sikerű filmet forgattak; az eredeti darabot viszont több mint tíz éve nem játszották Magyarországon.

A mostani szegedi bemutatóra a kilencszereplős játékot lecsúszasztott, összesűrített szerelmi háromszöggé alakították, melyben a két költő mellett Verlaine felesége, Mathilde szerepel még, akit Cseh Zsuzsa kelt életre. – Ez egy filozofikus darab, amely bemutatja, hogyan megy tönkre három nagyszerű ember élete. Verlaine együtt él a feleségével, de csak azért, mert ő az egyetlen, aki elfogadja olyannak, amilyen. Am jön a fiatal Rim-

Rimbaud szerepét Boncz Ádám, Verlaine-t Pataki Ferenc alakítja

Fotó: Miskolczi Róbert

baud, aki kirángatja őt a tepedségből, a hivatalnokszerű életből. Amikor Ádám javasolta a darabot, rögtön igent mondott, mert régóta izgatott ez a történet – meséli Pataki Ferenc, aki nemcsak Verlaine szerepét játssza, hanem egyben a produkció rendezője is.

– Rimbaud és Verlaine, akik előfutárai lettek a 20. századi költészetnek, nemcsak kortársak voltak, egy városban laktak, hanem együtt is éltek, együtt gon-

dolkoztak, közösen utazták be Európát. Azt remélem, elsősorban ez érdekli majd a nézőket is, nem pedig az, hogy szerelmi kapcsolat is kialakult közöttük. Ritkán játszanak tabutémát érintő darabokat Szegeden, mi szeretnénk ezen is változtatni, mert jó lenne, ha színesebb lehetne a paletta. Szerintem van rá igény, bírom benne, hogy az érdeklődő közönség rátalál majd az előadásunkra – mondja Boncz Ádám, aki szerint rettentően nehéz egy

olyan ellentmondásos személyiséget zsenit, mint Rimbaud eljátszani.

Különös Puck-figuraként felbukkan az előadásban Markovics Ági, a Szegedi Kortárs Ballett táncművésze is. A jeles festőművész, Pataki Ferenc is segít druszájának: ellátogat a próbákra, érzéseit lefesti, és tárlatával igyekszik még különlegesebbé varázsolni a bemutatót.

H. ZS.

Az áramszolgáltató nem ért egyet a bíróság ítéletével

Pert nyertek Kovácsék a Démász Rt. ellen

Áramlopás gyanúja miatt kezdeményezett eljárást a Démász Rt. Kovács Jánosék ellen. A sándorfalvi család másodfokon is megnyerte a pert. A szolgáltató tudomásul vette a döntést, mégis tovább vizsgálja az ügyet.

A szegedi Kovács Jánosék 1996-ban ingatlant vásároltak Sándorfalván és egy évvel később ki is költöztek a nagyközségbe.

Mindig nulla forint

– A telken két villanyóra volt, mivel ikeringatlanok az egyik felét vettük meg – mesélte a feleség. Havonta mindig két villanyóra számla érkezett, az egyik az ő nevükre, a másik pedig az „ikerre”, egy ismeretlen névre. Az utóbbin mindig nulla forint szerepelt, mivel nem volt fogyasztó.

A család már többször jelezte a Démász Rt.-nek, hogy szereljék le a fölösleges villanyórát. Évekig nem történt semmi, csak a számlák jöttek rendületlenül. Már az óraleolvasónak is szóltak, hogy intézkedjen a szolgáltató. Nagy sokára megjelent két démászos és megnézték a villanyórát. Az otthon lévő feleség legnagyobb meglepetésére mind a két berendezést leszerelték.

– Azt mondták, a mi óránk sérült, ezért szabálysértést követünk el – emlékezett vissza az asszony.

Kovácsék ügyvédet fogadtak, mert nem értették a történeteket. Két alkalommal is tárgyaltak a Démász képviselőjével, de nem tudtak megegyezni.

Alkudozni kezdtek

Alkudozni kezdtek. Elsőre azt mondták a családnak, fizessenek 60 ezer, majd 15 ezer forint büntetést.

– Ebben nem mentünk bele, hiszen nem követtünk el semmi szabálytalant – nyilatkozta a panaszos. Mivel nem tudtak megegyezni, perre vitték az ügyet. Tavaly novemberben a szegedi bíróság Kovácséknek adott igazat, de a szolgáltató fellebbezett. A napokban a megyei bíróságon is a sándorfalvi család nyert.

Tovább vizsgálódnak

– Tudomásul vesszük a bíróság döntését, de az ítélettel nem értünk egyet – tájékoztatta lapunkat Kecse Nagy Sándor, a Démász Rt. kommunikációs osztályvezetője. Az eljárás során bebizonyosodott az áramlopás, de azt nem lehetett megállapítani, ki követte el a szabálysértést. A szolgáltató ezért folytatja a vizsgálatot. Az osztályvezető még hozzátette, hogy évente mintegy kétezer hasonló ügy végződik bírósági perrel, aminek 99 százalékát a Démász Rt. nyeri meg.

K. T.